

Kansalaisopistojen liitto KoL/Medborgarinstitutens förbund MiF:n sekä Förbundet för arbetar- och medborgarinstitut i Svenskfinland FAMI rf:n lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle

Asia: HE 95/2012 vp valtion talousarvioksi vuodelle 2013

Kansalaisopistojen tehtävänä on oppivan, aktiivisen ja monikulttuurisen elämäntavan edistäminen, kulttuuriin kasvamisen tukeminen, yksilöiden ja yhteisöjen elinvoiman ja hyvinvoinnin edistäminen sekä toiminta-alueidensa yhteisöllisten voimavarojen vahvistaminen.

Kansalaisopistot tavoittavat n. 630 000 netto-opiskelijaa ja lähes 1,1 miljoonaa kurssilaista vuosittain. Opistotoimintaa on kaikissa Suomen kunnissa n. 10 000 opetuspaikassa.

Nykyisessä yhteiskunnallisessa tilanteessa kansalaisopistojen toiminnan merkitys korostuu entisestään. Kansalaisopistot edistävät toiminnallaan muun muassa yksilöiden ja yhteisöjen kehittymistä: lasten ja nuorten sosiaalistumista, työikäisten ml. työttömien työkykyä ja hyvinvointia, ikääntyvien toimintakykyä sekä maahanmuuttajien integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Kansalaisopistot vaalivat ja edistävät myös alueensa kulttuuria, identiteettiä ja perinnettä. Kuntauudistuksessa kansalaisopistot voivat olla kuntien voimavarana ja resurssina luomassa ja vahvistamassa kuntalaisten uutta identiteettiä uusissa kunnissa.

Kansalaisopistojen verkosto kattaa koko Suomen. Opistot ovat keskeinen osa kunnan peruspalvelutarjontaa, ja ne vähentävät ennaltaehkäisevällä toiminnallaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia. Kansalaisopistot ovat parhaimmillaan aktiivisia kohtaamispaikkoja ja kulttuurikeskuksia. Kansalaisopistot vastaavat toiminnallaan kansainvälistyneen maailman haasteisiin. Ne kantavat osaltaan vastuuta yleisestä hyvinvoinnista edistämällä kulttuurisesti, sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä kehitystä. Kansalaisopistot myös työllistävät kymmeniä tuhansia tuntiopettajia.

Hallitusohjelman mukaan menestyvä Suomi perustuu kannustavuuden, sivistyksen, suvaitsevaisuuden ja välittämisen arvoille. Ohjelma korostaa sivistyksen ja osaamisen merkitystä sekä tasa-arvoisia koulutusmahdollisuuksia. Kansalaisopistojen liitto KoL/Medborgarinstitutens förbund MiF:n sekä Förbundet för arbetar- och medborgarinstitut i Svenskfinland FAMI rf korostavat, että **taloudellisesti vaikeina aikoina on tärkeää vahvistaa kansalaisopistojen toimintaedellytyksiä nostamalla valtionosuus vuoden 2011 tasolle, jotta opistot voivat turvata opetustarjonnan kaikissa kunnissa lähipalveluna aktiivisen kansalaisuuden ja hyvinvoinnin edistäjänä. On syytä muistaa, että tässä kohtaa on kysymys valtion talousarvion kannalta hyvin pienistä summista suhteutettuina kansalaisopistojen asiakasmääriin ja vaikuttavuuteen.**

Helsingissä 15.10.2012

Liisa Vornanen
puheenjohtaja, KoL

Jaana Nuottanen
toiminnanjohtaja, KoL

Gunborg Gayer
puheenjohtaja, FAMI

Ulrica Taylor
toiminnanjohtaja, FAMI